

This Question Paper contains 3 Printed Pages.

51T(A)

**D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - I : Education in Contemporary Indian Society**

(Telugu Version)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions :

1. Answer the questions under **Part-A** on a separate answer-book.
2. Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-A

Time : 2½ Hours

Marks : 60

SECTION - A

(వ్యాసరూప ప్రశ్నలు)

3 × 8 = 24

సూచనలు :

- (i) క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికీ జవాబులు రాయండి.
- (ii) ప్రతి జవాబుకు **8** మార్కులు.

I. క్రింది ప్రశ్నలకు 60 పంక్తులకు మించకుండా జవాబులు రాయండి.

1. భారత దేశంలో ఆంగ్లవిద్యాభివృద్ధి జరిగిన విధానం చర్చించండి.

లేదా

బాలల హక్కులు పేర్కొనుము? అవి ఏవిధంగా పాఠశాలలో అమలు జరుగుతున్నాయి చర్చించుము?

[2]

2. సర్వశిక్షా అభియాన్ (SSA) లక్ష్యాలు మరియు నిర్వహించుచున్న కార్యక్రమాలు పేర్కొనుము?

లేదా

పాఠ్యపుస్తక లక్షణాలు రాయండి?

3. మానవ వనరుల అభివృద్ధికి కీలకాంశములను పేర్కొనుము?

లేదా

దేశీయజ్ఞాన వ్యవస్థలు గూర్చి రాయండి?

SECTION - B

(సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు)

6 × 4 = 24

సూచనలు :

(i) క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికి జవాబులు రాయండి.

(ii) ప్రతి జవాబుకు 4 మార్కులు.

II. క్రింది ప్రశ్నలకు 20 పంక్తులకు మించకుండా జవాబులు రాయండి.

4. బాలికల విద్యను ఏ అంశాలు ప్రభావితం చేస్తున్నాయి?

5. పిల్లల డైరీ అమలు పరిచే విధానం తెలుపుము?

6. సాంస్కృతిక విద్యా లక్ష్యాలు రాయండి?

7. నగరీకరణ అంటే ఏమిటి?

8. పంచాయితీరాజ్ సంస్థల అధికారాలు తెలపండి?

9. నల్ల బల్ల ప్రక్రియ (OBB) పథకం గూర్చి వివరింపుము?

[3]

SECTION - C

(లఘు సమాధాన ప్రశ్నలు)

6 × 2 = 12

సూచనలు :

- (i) క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికి జవాబులు రాయండి.
- (ii) ప్రతి జవాబుకు **2** మార్కులు.

III. క్రింది ప్రశ్నలకు **10** పంక్తులకు మించకుండా జవాబులు రాయండి.

- 10. కంటోన్మెంట్ బోర్డులు.
- 11. బోధనా భాషగా మాతృభాష ఆవశ్యకత.
- 12. బహుళ తరగతి మరియు బహుళ స్థాయిబోధన (MGML).
- 13. ఆర్యసమాజము.
- 14. పర్యావరణ విద్యా.
- 15. NCF 2005 ఉపాధ్యాయుని బాధ్యతలు.

○○○○○○○

This Question Paper contains 4 Printed Pages.

51T(B)

**D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - I : Education in Contemporary Indian Society**

(TeluguVersion)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions : Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-B

Time : 30 Minutes

Marks : 10

సూచనలు :

- (i) క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికి సంబంధించి సూచనల ఆధారంగా జవాబులు రాయండి.
(ii) సరైన జవాబుకు సంబంధించిన అక్షరాన్ని ఎదురుగా ఉన్న [] లో గుర్తించండి.

I. ఈ క్రింది బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం రాయండి.

10x½=5

1. సార్వెంట్ కమిటీ ఏర్పాటు కాబడిన సంవత్సరం

[]

(A) 1944

(B) 1945

(C) 1946

(D) 1947

2. మెట్రో పాలిటన్ నగరాల జనాభా

[]

(A) 5 లక్షలు

(B) 10 లక్షలు

(C) 15 లక్షలు

(D) 20 లక్షలు

3. మాధ్యమిక విద్యా కమిషన్ 1952 (SEC 1952) ఛైర్మన్. []

- (A) రాధాకృష్ణన్
- (B) Dr. L. ముదిలియార్
- (C) గోఖలే
- (D) కలాం

4. ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరు. []

- (A) నరసింహన్
- (B) రోశయ్య
- (C) బిశ్వ భూపణ్
- (D) కిషన్ రెడ్డి

5. మండల స్థాయిలో దివ్యాంగుల శిక్షణ కొరకు నియమించబడిన వ్యక్తి []

- (A) C.R.P.
- (B) I.E.R.T.
- (C) M.I.S. Coordinator
- (D) M.E.O.

6. ఉపాధ్యాయ విద్యకు సంబంధించిన విధాన నిర్ణయాలు తీసుకునే సంస్థ []

- (A) SCERT
- (B) NCERT
- (C) DIET
- (D) NCTE

[3]

7. రాజారామమోహన్ రాయ్ స్థాపించిన సమాజం []
 (A) ఆర్యసమాజం
 (B) ఇస్కాన్
 (C) బ్రహ్మ సమాజం
 (D) అక్షయ పాత్ర
8. నూతన ఆర్థిక సంస్కరణలు ప్రారంభించిన సంవత్సరం []
 (A) 1991
 (B) 1998
 (C) 2005
 (D) 1995
9. బౌద్ధకాలం నాటి విశ్వవిద్యాలయం []
 (A) డాకా
 (B) వెంకటేశ్వర
 (C) నలంద
 (D) ఆంధ్రా
10. నలికలి విద్యావిధానం అమలు చేసిన రాష్ట్రం []
 (A) కర్ణాటక
 (B) ఆంధ్రప్రదేశ్
 (C) తమిళనాడు
 (D) కేరళ

[4]

II. క్రింది భాషీలను పూరించండి.

5 x 1/2 = 2 1/2

11. తొలి భారతీయ మహిళా పట్ట భద్రురాలు _____ .
12. మున్నిఫల్ అనే పదం _____ నుండి వచ్చింది.
13. వస్తు సేవల పన్ను (GST) అమలు తేది _____ .
14. C.C.R.T. ను విస్తరించుము _____ .
15. విద్యావకాశాలలో సమానత్వం కల్పించాలని సూచించిన కమీషన్ _____ .

III. క్రింది వాటిని జతపరచండి.

5x1/2=2 1/2

ఉద్యమము		సంవత్సరము
16. పందేమాతరం	[]	(A) 1927
17. చంపారన్	[]	(B) 1920
18. సహాయనిరాకరణ	[]	(C) 1917
19. ఉప్పు సత్యాగ్రహం	[]	(D) 1915
20. సైమన్ కమిషన్ వ్యతిరేక	[]	(E) 1909
		(F) 1942
		(G) 1930

○○○○○○

This Question Paper contains 3 Printed Pages.

52T(A)

**D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - II : Integrating Gender and Inclusive Perspectives
in Education**

(TeluguVersion)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions :

1. Answer the questions under **Part-A** on a separate answer-book.
2. Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-A

Time : 2½ Hours

Marks : 60

- I. క్రింది వ్యాసరూప ప్రశ్నలన్నింటికి **60** పంక్తులకు మించకుండా జవాబులు రాయండి. ప్రతి జవాబుకు **8** మార్కులు.
3 × 8 = 24

1. విలీన విద్య అంటే ఏమిటి? విలీన విద్య ప్రాముఖ్యతను తెల్పి, తరగతి గదిలో అసమానతలు, వైవిధ్యాలను పేర్కొని ఒక ఉపాధ్యాయునిగా వాటిని నీవు అధిగమించుటకు అనుసరించే విధానాలను మెళకువలను వివరించండి.

లేదా

పాఠశాలల్లో వివక్షతలను వాటి ప్రభావాలను తెల్పి మరియు విద్యార్థుల్లో కల్గు మార్పులను సూచించండి.

2. కార్యవిశ్లేషణ (Task Analysis) అనగానేమి? సమ్మిళిత విద్యలో వ్యూహాత్మక బోధనలను వివరించండి.

లేదా

“బహుళ వనరులు స్నేహపూర్వక సమ్మిళిత అభ్యసన వాతావరణం కల్పించుటకు తోడ్పడుతాయి” సమర్థించండి.

[2]

3. జెండర్ సమానత్వం సాధించుటలో పాఠ్యప్రణాళిక, పాఠ్యపుస్తకం మరియు తరగతి గది ప్రక్రియల పాత్రను వివరించండి.

లేదా

సమ్మిళిత సమాజం, పాఠశాల అభివృద్ధికి దార్శనికత సాధించుటకు ఒక ఉపాధ్యాయునిగా నీవు చేపట్టే చర్యలేవి?

- II. క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికి 20 పంక్తులకు మించకుండా జవాబులు రాయండి. ప్రతి జవాబుకు 4 మార్కులు.

6 × 4 = 24

4. సాంప్రదాయ మూల్యాంకనము మరియు భాగస్వామ్య మూల్యాంకనానికి గల భేదాలేవి?
5. ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలు పాఠశాల బహిష్కరణలకు ఏ విధంగా గురవుతున్నారు.
6. అభ్యసన వైకల్యాల గుర్తింపులో ముందస్తు నివారణోపాయాలు, వాటి ప్రాముఖ్యతను తెలుపండి.
7. బహుళస్థాయి వ్యాహాలు అనగా నేమి? ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలకు ఇవి ఏ విధంగా తోడ్పడుతాయో వివరించండి.
8. జెండర్ విశ్లేషణ అనగా నేమి? అది గుర్తించు అంశాలను పేర్కొనండి.
9. జెండర్ సమానత్వం భావన పెంపొందించుటలో పాఠశాల ఒక వేదికగా రూపొందించు కార్యక్రమాలను తెలుపండి.

- III. క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికి 10 పంక్తులకు మించకుండా జవాబులు రాయండి. ప్రతి జవాబుకు 2 మార్కులు.

6 × 2 = 12

10. 1948 - 2007 వరకు విలీన విద్యను బలపరుచు చట్టబద్ధమైన తీర్మానాలను పేర్కొనండి.
11. వ్యక్తిగత విద్యా పథకం (Individualised Edn. Programme IEP) ఆచరణలో పరిగణనలోకి తీసుకోవలసిన అంశాలేవి?

[3]

12. బహిష్కరణకు లోనైన ప్రత్యేక అవసరాలుగల పిల్లలకొరకు చేపట్టిన కార్యక్రమాలను తెలుపండి.
13. భాషణ భాషా, సంబంధ వైకల్యాలను తెలుపండి.
14. సామాజికంగా పురుషత్వ, స్త్రీతత్వంను వివరించడానికి ఉపయోగించు లక్షణాలను పేర్కొనండి.
15. జెండర్, సెక్స్ భావనలను తెలుపండి.

○○○○○○

3. మన దేశంలో మొట్టమొదటి బధిరుల పాఠశాల ఎక్కడ స్థాపించారు? []

- (A) హైదరాబాదు
- (B) పాలయకోట
- (C) చెన్నై
- (D) ముంబై

4. కుడి, ఎడమల మధ్య తేడాను గుర్తించడంలో తరుచూ గాబరా పడువారు ఈ వైకల్యానికి చెందిన వారుగా గుర్తించవచ్చు ____ []

- (A) అలెక్సియా
- (B) డిస్లెక్సియా
- (C) డిస్ ఫేసియా
- (D) అఫేసియా

5. బహుళ స్థాయి వ్యూహాలలో ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలకు ఇంటి వద్దనే తల్లిదండ్రుల సమక్షంలో ప్రత్యేక ఉపాధ్యాయుల సహాయంతో విద్యనందించడం ఏ స్థాయిలో జరుగుతుంది? []

- (A) మొదటి స్థాయి
- (B) రెండవ స్థాయి
- (C) మూడవ స్థాయి
- (D) నాల్గవ స్థాయి

6. ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలు ఎక్కువ విద్యాభ్యాసాన్ని పొందే అవకాశం ____ వలన పొందుతారు. []

- (A) తోటి వారి సహకారం
- (B) తల్లిదండ్రులు
- (C) ఉపాధ్యాయులు
- (D) మంచి జ్ఞానం ఉన్న సహవిద్యార్థులు

[3]

7. 'What is Patriarchy'? గ్రంథ కర్త ____ [____]
- (A) జాన్ డ్యూయీ
(B) రాబర్ట్ స్టోలర్
(C) కమల భాసిన్
(D) శామ్మూల్ కిర్క్
8. క్రింది వాటిలో పుట్టుక ద్వారా నిర్ధారించబడే భావన ____ [____]
- (A) జెండర్
(B) లింగం
(C) ప్రవర్తన
(D) ప్రజ్ఞ
9. క్రింది వాటిలో జెండర్ స్టీరియోటైప్ కానిది ____ [____]
- (A) మూర్తిమత్వం
(B) గృహసంబంధ ప్రవర్తన
(C) వృత్తికి చెందినది
(D) ఏదియూ కాదు.
10. దృష్టి లోపం గల వారికి విద్యకోసం మొదటిసారిగా 1984 లో 'National Institute for the Blind' స్థాపించినవారు. [____]
- (A) ఫ్రాంక్ హాల్ బ్రెయిలి
(B) వాలెన్టీన్ హెని
(C) శామ్మూల్ గ్రిండ్లే హవే
(D) హెన్రీ పాన్స్ డిలియాన్

II. క్రింది భాళీలను పూరించండి.

5 x 1/2 = 2 1/2

11. అత్యధిక బాలకార్మికులు గల దేశాలలో భారతదేశ స్థానం _____.
12. మన రాష్ట్రంలో 1874 లో దవకేశ్వరం వద్ద బాలికల కోసం బాలికల పాఠశాలను స్థాపించిన వారు _____.
13. ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలకు గుణాత్మక విద్యను సాధారణ పాఠశాలలోనే అందించాలని తీర్మానించిన ప్రపంచ విద్యాసదస్సు _____.
14. అభ్యసన వైకల్యం అనే భావనను మొదట ఉపయోగించి నిర్వచించిన వారు _____.
15. వ్యక్తిగత అవసరాలకు, ప్రధాన పాఠ్యాంశాల మధ్య సమతుల్యం ఉండాలని సూచించిన వారు _____.

III. క్రింది వాటిని జతపరచండి.

5 x 1/2 = 2 1/2

A

B

16. క్విన్ మరియు రైబా	[]	(A) బహుళ తరగతి పరిస్థితి
17. శామ్యూల్ హానిక్	[]	(B) జెండర్ మరియు లింగం
18. ఐనా, లాయిడ్	[]	(C) భాగస్వామ్య పరీక్షా విధానం
19. రాబర్ట్ స్టోలర్	[]	(D) ఓవ్యవ పఠనం
20. దోమన్, డిలాక్ట్	[]	(E) ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలు (CWSN)
		(F) నాడి సంబంధిత వైకల్యం

○○○○○○

This Question Paper contains 3 Printed Pages.

53T(A)

**D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - III : School Culture, Leadership and Teacher
Development**

(TeluguVersion)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions :

1. Answer the questions under **Part-A** on a separate answer-book.
2. Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-A

Time : 2½ Hours

Marks : 60

SECTION - A

(వ్యాసరూప ప్రశ్నలు)

3 × 8 = 24

సూచనలు :

- (i) అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.
- (ii) వ్యాసరూప ప్రశ్నలకు మాత్రమే అంతర్గత ఎంపిక ఉంటుంది.
- (iii) ప్రశ్నావ్రతం చదవడానికి, అర్థం చేసుకోడానికి 15 నిమిషాలు సమయం కేటాయించబడింది.

I. క్రింది ప్రశ్నలకు 60 పంక్తులకు మించకుండా రాయండి.

1. పాఠశాలను స్థాపించడానికి అవసరమయ్యే మౌలిక సదుపాయాల గురించి వివరించుము.

లేదా

కాలక్రమ పట్టిక అవసరాన్ని సమర్థించండి. కాలక్రమ పట్టిక నిర్మాణ సూత్రాలను చర్చించండి.

2. పాఠశాల సమర్థతను నిర్ణయించే కారకాలను విశ్లేషించండి.

లేదా

పాఠశాల నాయకత్వ రకాలను విశ్లేషించండి.

3. ప్రధానోపాధ్యాయుని విద్యాసంబంధ నాయకత్వం గురించి చర్చించండి.

లేదా

చర్యాత్మక పరిశోధన అనగానేమి? అందలి సోపానాలను వివరించండి.

SECTION - B

(సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు)

6 × 4 = 24

సూచనలు :

(i) క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికీ జవాబులు రాయండి.

(ii) ప్రతి జవాబుకు 4 మార్కులు.

(iii) ప్రతి ప్రశ్నకు జవాబును 1 పేజీకి మించకుండా లేదా 15-20 పంక్తులలో రాయండి.

II. క్రింది ప్రశ్నలకు 20 పంక్తులు మించకుండా సమాధానాలు రాయండి.

4. సమాజ పరివర్తనలో పాఠశాల పాత్రను విశ్లేషించండి.

5. పాఠశాల యాజమాన్య కమిటీ విధులను తెల్పి, క్లుప్తంగా వివరించండి.

6. NUEPA రూపొందించిన ఏవేని రెండు ప్రధాన క్షేత్రములను తెల్పి, వానికి సంబంధించిన మౌలిక ప్రమాణాలను వ్రాయండి.

7. జట్టును నిర్మించడం మరియు నడపడంలో పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుని పాత్రను విశ్లేషించండి.

8. ఉపాధ్యాయ సమావేశాల్లో నిర్వహించవలసిన కార్యక్రమాల గురించి వివరించుము.

9. నీ దృష్టిలో ఆదర్శ ఉపాధ్యాయుడు ఏ లక్షణాలను కలిగి యుండాలి? వివరించుము.

SECTION - C

(లఘు సమాధాన ప్రశ్నలు)

6 × 2 = 12

సూచనలు :

- (i) క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికి జవాబులు రాయండి.
- (ii) ప్రతి జవాబుకు 2 మార్కులు.
- (iii) ఒక్కొక్క జవాబును 8-10 పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయండి.

III. క్రింది ప్రశ్నలకు 10 పంక్తులకు మించకుండా సమాధానాలు రాయండి.

- 10. పిల్లలు పాఠశాల నుండి ఏమి ఆశిస్తున్నారు?
- 11. పాఠశాల సంస్కృతిని నీవేవిధంగా అవగాహన చేసుకొన్నావు?
- 12. పాఠశాల పనితీరు మూల్యాంకనంలోని ఏవేని నాలుగు ముఖ్యాంశాలను తెలుపుము.
- 13. ఉత్తమ యాజమాన్య అంశాలు నాల్గింటిని తెలుపుము.
- 14. విద్యార్థి సంచిత రికార్డులోని అంశాలను నాల్గింటిని వ్రాయుము.
- 15. ఉపాధ్యాయ విద్య లక్ష్యాలను తెలియజేయండి.

○○○○○○

This Question Paper contains 4 Printed Pages.

53T(B)

D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - III : School Culture, Leadership and Teacher
Development

(TeluguVersion)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions : Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-B

Time : 30 Minutes

Marks : 10

- I. క్రింది ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానాన్ని సూచించే అక్షరాన్ని బ్రాకెట్‌లలో రాయండి. 10x½=5
1. NCTE పూర్తి రూపం []
- (A) National Council for Technical Empowerment
(B) National Council for Teacher Education
(C) National Centre for Technical Examinations
(D) National Centre for Teacher Examinations
2. 'మూవ్‌మెంట్' రిజిస్టరు వీరికి సంబంధించినది []
- (A) సిబ్బంది
(B) విద్యార్థులు
(C) తల్లిదండ్రులు
(D) పబ్లిక్

3. RTE Act - 2009' ప్రకారం 110 మంది పిల్లలు గల ప్రాథమిక పాఠశాలలో నియమించవలసిన ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య []
- (A) 1
(B) 2
(C) 3
(D) 4
4. D.I.E.T. దీనికి సంబంధించినవి []
- (A) ఇంటర్మీడియేట్ విద్య
(B) సాంకేతిక విద్య
(C) ఉపాధ్యాయ విద్య
(D) యూనివర్సిటీ విద్య
5. "ఓడకు కెప్టెన్ ఎలాంటి పాత్రను పోషిస్తాడో, పాఠశాలలో ప్రధానోపాధ్యాయుడు అంతటి పాత్రను పోషిస్తాడు" ఈ మాటలు అన్నవారు []
- (A) రైబర్ట్
(B) మహాత్మాగాంధీ
(C) స్వామి వివేకానంద
(D) జాన్ డ్యూయి
6. అసర్ (ASER) సర్వే వీరిచే నిర్వహించబడుతుంది. []
- (A) కేంద్ర ప్రభుత్వం
(B) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం
(C) ప్రథమ సంస్థ
(D) UNICEF

[3]

7. RTE Act - 2009 ఈ వయసు పిల్లలకు సంబంధించినది []
- (A) 6 - 10
(B) 6 - 18
(C) 1 - 17
(D) 6 - 14
8. బ్రెయిలీ లిపి వీరికోసం ఉద్దేశించబడింది []
- (A) మానసిక వైకల్యం గల పిల్లలు
(B) వినికిడి లోపం గల పిల్లలు
(C) దృష్టిలోపం గల పిల్లలు
(D) సామాన్యమైన పిల్లలు
9. నవోదయ పాఠశాలలు వీరిచే నిర్వహించబడతాయి []
- (A) కేంద్ర ప్రభుత్వం
(B) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం
(C) స్వచ్ఛంద సంస్థలు
(D) స్థానిక సంస్థలు
10. NCERT ప్రధాన కార్యాలయం ఇచ్చట కలదు []
- (A) ముంబై
(B) న్యూఢిల్లీ
(C) బెంగళూరు
(D) ఇంఫాల్

[4]

II. క్రింది భాషలను పూరించండి.

5 × 1/2 = 2 1/2

11. DISE ను విస్తరించండి _____.
12. పాఠశాల అడ్మిషన్ రిజిస్టరులో వీరి వివరాలు నమోదు చేయబడతాయి _____.
13. "దేశ భవిష్యత్తు తరగతి గదిలో రూపుదిద్దుకుంటుంది" ఈ మాటలు అన్నవారు _____.
14. జాతీయ క్రీడాదినోత్సవం ప్రతి సంవత్సరం ఈ రోజున నిర్వహించబడుతుంది _____.
15. పాఠశాల యాజమాన్య కమిటీ కాలపరిమితి _____ సంవత్సరాలు.

III. క్రింది వాటిని జతపరచండి.

5 × 1/2 = 2 1/2

A		B
16. విద్యా లక్ష్యాలు	[]	(A) ఆదిమూలపు సురేష్
17. NCF - 2005	[]	(B) వాడ్రేపు చినవీరభద్రుడు
18. జాతీయ విద్యావిధానం - 2019	[]	(C) ప్రొ. యశ్‌పాల్
19. 'కొన్ని కలలు, కొన్ని మెలకువలు'
పుస్తక రచయిత	[]	(D) డా. కస్తూరి రంగన్
20. ఆంధ్రప్రదేశ్ మానవ వనరుల
శాఖా మంత్రి	[]	(E) బెంజమిన్ బ్లూమ్స్

○○○○○○

This Question Paper contains 3 Printed Pages.

54E(A)

D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - IV : Pedagogy of English at Primary Level
(Classes I to V)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions :

1. Answer the questions under **Part-A** on a separate answer-book.
2. Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-A

Time : 2½ Hours

Marks : 60

SECTION - A
(Essay Answer Type Questions)

3 × 8 = 24

Instructions:

- (i) Answer **ALL** the questions.
- (ii) Each question carries **8** marks.
- (iii) Write answers not exceeding to **3** pages or **50-60** sentences.

I. Answer the following questions not exceeding 3 pages or 50-60 sentences.

1. a) Discuss the issues related to English language teacher's proficiency.
b) Explain the key factor's that influence teaching English as a Second Language.

OR

Make a comparison between the S.O.S. approach and communicative approach.

V19-263(A)/54E(A)

[2]

2. Mention the guidelines suggested by NCF-2005, RTE-2009 and discuss how they are reflected in the text books development.

OR

Prepare a period plan to teach the following passage to Class IV students.

During the summer holidays, John and Priya went to Horsley Hills with their parents. The place is near Madanapalle in Chittoor District of Andhra Pradesh. Horsley Hills is the only hill station in the State and it is called the Ooty of Andhra Pradesh.

3. Prepare a question paper for summative assessment of Class 3 for 40 marks following weightages to different domains.

OR

Discuss in detail the steps of transaction of a discourse construction.

SECTION - B
(Short Answer Type Questions)

6 × 4 = 24

Instructions:

- (i) Answer **ALL** the questions.
(ii) Each question carries **4** marks.
(iii) Write answers not exceeding to 1 page or **20** sentences.

II. Answer the following questions not exceeding to 1 page or 20 sentences.

4. Explain the pedagogy of Comprehensible Input.
5. How 'Big Books' are useful in teaching English?
6. Explain Paradigm Shift in Second Language Teaching.
7. What is the process used for choreographing the poem?

[3]

8. Write any two Flash Cards based activities.
9. Give examples for Test Items for Class 1 and 2, academic standard wise.

SECTION - C
(Very Short Answer Type Questions)

6 × 2 = 12

Instructions:

- (i) Answer **ALL** the questions.
- (ii) Each question carries **2** marks.
- (iii) Write answers not exceeding to **10** sentences.

III. Answer the following questions not exceeding to 10 sentences.

10. 'English could be treated as 'Lingua Franca' of India'. Why?
11. Draw the match stick diagrams to explain the prepositions 'under' and 'on'.
12. Suggest different activities to suit different types of learners.
13. Explain - Extrapolating the Text.
14. Why does a teacher use a chalkboard in the class room?
15. Write the differences between 'assessment' and 'evaluation'.

○○○○○○

This Question Paper contains 4 Printed Pages.

54E(B)

D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - IV : Pedagogy of English at Primary Level
(Classes I to V)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions : Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-B

Time : 30 Minutes

Marks : 10

Instructions:

- (i) Answer the following as directed.
- (ii) Each question carries $\frac{1}{2}$ mark.

I. Question Nos. 1 to 10 are given 4 options. Choose the appropriate option and write the letter in the bracket. $10 \times \frac{1}{2} = 5$

1. Number of consonant sounds in English language. []
(A) 20
(B) 21
(C) 24
(D) 44
2. 'Spelling error in the given words' is a test item for []
(A) Reading comprehension
(B) Conventions of writing
(C) Vocabulary
(D) Listening and Speaking

V19-263(B)/54E(B)

3. Multi-competence approach to second language acquisition is proposed by []
- (A) Vivian Cook
 - (B) Steve Pinker
 - (C) Stephen Krashen
 - (D) Vygotsky
4. Registering multiple perspectives can be attained during the interaction of []
- (A) Pre-Reading
 - (B) Individual Reading
 - (C) Scaffold Reading
 - (D) Collaborative Reading
5. An authentic material is []
- (A) a pamphlet
 - (B) Flash cards
 - (C) Educational video
 - (D) Digital Board
6. The commission that recommended to introduce English as a subject from Class 1 to 10. []
- (A) Mudaliar Commission
 - (B) Knowledge Commission
 - (C) Kothari Commission
 - (D) Yashpal Commission

[3]

7. An amplifying device for using audio of rhymes and recorded lessons. []

- (A) Bluetooth speaker
- (B) Radio
- (C) Projector
- (D) Digi box

8. Which of the following is an evidence for Formative Assessment? []

- (A) Summative Assessment
- (B) Self Check - Tasks
- (C) Unit Plan
- (D) Year Plan

9. Children reading the names printed on soap wrappers, is []

- (A) Critical reading
- (B) Reflective reading
- (C) Scaffold reading
- (D) Graphic reading

10. The ability to grasp the meaning of the text. []

- (A) Knowledge
- (B) Comprehension
- (C) Application
- (D) Evaluation

II. Fill the following blanks with appropriate words/phrases. $5 \times \frac{1}{2} = 2\frac{1}{2}$

11. The _____ method was first known as the Army method.
12. The address of the Government of Andhra Pradesh Website for the benefit of all teachers and students is _____.
13. Expand L.A.D. _____.
14. _____ is a mode of communicating certain ideas meaning-fully in a particular situation.
15. A Base line test was conducted usually in the month of _____ every year.

III. Match the following.

$5 \times \frac{1}{2} = 2\frac{1}{2}$

16. Stephen Krashen	[]	(A) Socio-Cultural Theory
17. James Asher	[]	(B) General Service List
18. Lev Vygotsky	[]	(C) Suggestopedia
19. Georgi Lozanov	[]	(D) Children's Language Development
20. Steven Pinker	[]	(E) Transformation Drill
		(F) Natural Approach
		(G) Total Physical Response
		(H) Eclectic Approach

○○○○○○○

This Question Paper contains 2 Printed Pages.

55T(A)

D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - V : Pedagogy of Environmental Studies at
Primary Level
(Classes III To V)

(Telugu Version)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions :

1. Answer the questions under **Part-A** on a separate answer-book.
2. Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-A

Time : 2½ Hours

Marks : 60

SECTION - A

(వ్యాసరూప ప్రశ్నలు)

3 × 8 = 24

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు 50-60 పంక్తులలో సమాధానం రాయుము.

1. 'పరిసరాల విజ్ఞాన శాస్త్రం' యొక్క అర్థాన్ని వివరించి, దాని పరిధిని, ప్రాముఖ్యతను తెలుపుము.

లేదా

'శాస్త్రీయ పద్ధతి' అనగానేమో కులంకషంగ వివరించుము.

2. 'పియాజె' సంజ్ఞానాత్మక వికాస సిద్ధాంతాన్ని విపులీకరించండి.

లేదా

'విజ్ఞాన శాస్త్ర ప్రయోగశాల' యొక్క బహుళప్రయోజనాలు వివరించండి.

V19-265(A)/55T(A)

[2]

3. 'బోధన', 'అభ్యసన' మరియు 'మదింపు' లకు గల సంబంధాన్ని సోదాహరణముగ విశదీకరించుము?

లేదా

'విజ్ఞానశాస్త్ర' బోధనలో 'ICT' యొక్క అన్వయం గురించి విపులీకరించుము?

SECTION - B

(సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు)

6 × 4 = 24

- II. క్రింది ప్రశ్నలకు 20 పంక్తులు మించకుండా సమాధానాలు రాయండి.

4. 'విజ్ఞాన శాస్త్ర గ్రంథాలయం' యొక్క ఉపయోగాలు తెలుపండి?
5. NCF 2005 ప్రకారం, పరిసరాల విజ్ఞాన శాస్త్రం యొక్క బోధన లక్ష్యాలను తెలుపండి?
6. 'స్మిమాట' అనగానేమి? వివరించండి?
7. 'భావనా పటము' అనగానేమి?
8. 'ఉత్తమ యూనిట్' యొక్క లక్షణాలను వివరించండి?
9. వివిధ రకాల కృత్యములను వివరించుము?

SECTION - C

(లఘు సమాధాన ప్రశ్నలు)

6 × 2 = 12

- III. క్రింది ప్రశ్నలకు 10 పంక్తులు మించకుండా సమాధానాలు రాయండి.

10. పరిసరాల విజ్ఞాన శాస్త్ర జ్ఞానాత్మక రంగ లక్ష్యాలు ఏవైనా నాలుగు రాయండి.
11. 'కృత్యాధార అభ్యసనం' గూర్చి రాయండి.
12. ప్రకల్పన (ప్రాజెక్టు) అనగా నేమి?
13. పాఠ్య పుస్తకం యొక్క ఏవేని రెండు లక్షణాలు రాయము.
14. 'పాఠ్యపథకం' ను నిర్వచించుము.
15. 'పోర్ట్‌ఫోలియో' పై (లఘుటీక) రాయండి.

○○○○○○

This Question Paper contains 4 Printed Pages.

55T(B)

D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - V : Pedagogy of Environmental Studies at
Primary Level
(Classes III To V)

(Telugu Version)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions : Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-B

Time : 30 Minutes

Marks : 10

- I.** క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికి సంబంధించిన సూచనల ఆధారంగా జవాబులు రాయండి. **10×½=5**
1. 'ప్రాజెక్ట్' ను ఏ రాష్ట్రంలో ప్రారంభించారు []
- (A) గుజరాత్
(B) మధ్యప్రదేశ్
(C) ఆంధ్రప్రదేశ్
(D) ఒడిషా
2. NCF ను విస్తరించగ []
- (A) నేషనల్ కరికులమ్ ఫ్రేమ్వర్క్ (National Curriculum Framework)
(B) నేషనల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఫ్రేమ్వర్క్ (National Council of Framework)
(C) A మరియు B
(D) ఏదీకాదు

V19-265(B)/55T(B)

3. ప్రక్రియా నైపుణ్యాలలో ముఖ్యమైనది []

- (A) పరిశీలన
- (B) ప్రయోగం
- (C) జ్ఞానము
- (D) ఏదీకాదు

4. విజ్ఞానశాస్త్రం మరియు సాంఘిక శాస్త్రాలను ఉమ్మడిగా ఇలా పిలుస్తారు []

- (A) పరిసరాల విజ్ఞానం
- (B) భౌతిక శాస్త్రం
- (C) రసాయన శాస్త్రం
- (D) జంతు శాస్త్రం

5. 'జ్ఞాన నిర్మాణం' లో ఇమిడివున్న సూత్రాలు ఏవి? []

- (A) సమైక్యత
- (B) ప్రవచనం
- (C) కారణం చెప్పడం
- (D) సైవన్నియు

6. ఏ సంవత్సరంలో 3వ తరగతి EVS పాఠ్య పుస్తకం తయారుచేశారు. []

- (A) 2009 - 10
- (B) 2012 - 13
- (C) 2013 - 14
- (D) 2015 - 16

[3]

7. 'బోధన' మరియు 'అభ్యసనం' లు ఎవరి కేంద్రీకృతం []

(A) ఉపాధ్యాయుడు

(B) తల్లిదండ్రులు

(C) విద్యార్థులు

(D) ఏదీకాదు

8. 'ప్రాశికా' కార్యక్రమం _____ ఫౌండేషన్ వారి వినూత్న ప్రయోగం []

(A) ఏకలవ్య

(B) ద్రోణాచార్య

(C) ధృవ

(D) దీక్ష

9. DPEP విస్తరించగ []

(A) District Primary Education Programme

(B) District Principles Elementary Programme

(C) District Programme Education Project

(D) ఏదీకాదు

10. 'సెకండరీ విద్యాకమిషన్' ను ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేశారు []

(A) 1954

(B) 1952

(C) 1972

(D) 1962

[4]

II. భాళీలను పూరింపుము.

5 × 1/2 = 2 1/2

11. www విస్తరించగ _____.
12. 'ఆచరణ ద్వారా అభ్యసనం' ను _____ అనికూడ పిలుస్తారు.
13. 'యధార్థం' మరియు 'భావన' ల మధ్య సంబంధంను _____ అంటారు.
14. 'రూబ్రిక్స్' అనునది ఒక _____ సాధనం.
15. 'RTE Act 2009' ను ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రారంభించినది _____.

III. జతపరచుము.

5 × 1/2 = 2 1/2

A

B

16. అనుభవాల శంకువు	[]	(A) నిరూపించుటకు కావలసిన సాక్ష్యాలను ఎలా పొందాలో అర్థం చేసుకొనుట
17. కారణాలు చెప్పడం	[]	(B) ఎడ్జర్ డేల్
18. ఇంద్రియ చాలక దశ	[]	(C) 11 సంవత్సరాలపైన
19. అమూర్త ప్రచాలక దశ	[]	(D) 0-2 సంవత్సరాలు
20. APSCF	[]	(E) 2009
(F) 2011

○○○○○○

This Question Paper contains 3 Printed Pages.

56E(A)/Part-A

**D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - VI(A) : Pedagogy of English Language Education
at Elementary Level
(Optional)**

(Classes VI to VIII)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions :

1. Answer the questions under **Part-A** on a separate answer-book.
2. Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-A

Time : 2½ Hours

Marks : 60

SECTION - A

3 × 8 = 24

Instructions:

- (i) Answer **ALL** the questions.
 - (ii) Each question carries **8** marks.
 - (iii) Write answers in about **50-60** sentences or not exceeding to **3** pages.
- I. 1.** What strategies do you follow to become a facilitator in teaching English at elementary level?

OR

- a) Discuss the relevance of interaction in developing listening and speaking skills.
- b) Distinguish between deductive and inductive approach of teaching grammar.

V19-268(A)/56E(A)/Part-A

[2]

2. Prepare a period plan to teach the following text to class VII students.

Born in the 6th century B.C., Sushruta was a descendant of the Vedic sage Viswamitra. He learnt surgery and medicine at the feet of 'Divodasa Dhanvantari' in his hermitage at Varanasi. Later, he became an authority in not only surgery but also in other branches of medicine. He was the first physician to advocate what is today known as the 'caesarean' operation. He was also an expert in removing urinary stones, locating and treating fractures and doing eye operations for cataract. His suggestion to give wine to patients about to be operated upon makes him also the father of anaesthesia.

OR

- a) Discuss the Readers response theory in detail.
b) Discuss how literature is used to teach or learn any language.
3. What are the written discourses prescribed for secondary level students in English language? What are their features?

OR

- a) Mention the role of ICT in teaching English at elementary level.
b) Discuss different avenues for the professional development of the teachers of English.

SECTION - B

6 × 4 = 24

Instructions:

- (i) Answer **ALL** the questions.
(ii) Each question carries **4** marks.
(iii) Write answers not exceeding to **1** page or **20** lines.

- II.** 4. How do you digest the Paradigm shift in your English classroom?
5. What strategies do you suggest while reading an expository text?
6. Suggest at least 4 activities that can be used to improve the writing skills of your students.

[3]

7. What measures do you suggest to improve the habit of literature reading among the students at elementary stage?
8. Discuss the steps of action research by taking an example from the area 'vocabulary'.
9. Discuss how do you implement C.C.E. in your classroom.

SECTION - C

6 × 2 = 12

Instructions:

- (i) Answer **ALL** the questions.
- (ii) Each question carries **2** marks.
- (iii) Answers the questions in about **10** lines.

- III.**
10. List out the types of errors made by the children in their written works.
 11. Mention any 2 oral discourses and 2 written discourses at elementary level.
 12. Explain the advantages of 'Collaborative Reading'.
 13. Give any 4 examples of types of literary genres.
 14. Discuss how a unit is organized in the English textbooks at elementary level.
 15. Mention the tools of formative assessment in teaching English at elementary level.

○○○○○○

This Question Paper contains 4 Printed Pages.

56E(A)/Part-B

**D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - VI(A) : Pedagogy of English Language Education
at Elementary Level
(Optional)**

(Classes VI to VIII)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions : Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-B

Time : 30 Minutes

Marks : 10

I. Choose suitable answer and write its letter in the brackets given.

10 × ½ = 5

1. The following strategy is not used in using mother tongue in the second language class []
 - (A) Translation
 - (B) Code-mixing
 - (C) Code-switching
 - (D) Concept mapping

2. The task of reconstructing a text by listening and noting down key words of the text is called as []
 - (A) Recitation
 - (B) Dicto-glass
 - (C) Editing
 - (D) Summarizing

[2]

3. The prefix 'tele' in the words television, telegram etc. means []
- (A) break
 - (B) time
 - (C) distant
 - (D) inclusive
4. Which of the following is related to intensive reading []
- (A) Reading books of interest
 - (B) Preparing for examinations
 - (C) Reading for pleasure
 - (D) For global or general understanding
5. Assessment of any oral or written product by one's classmates is called []
- (A) Peer assessment
 - (B) Poor assessment
 - (C) Assessment through observation
 - (D) Portfolio assessment
6. _____ text contains verbs and linkers that maintain the integrity of the text []
- (A) Descriptive
 - (B) Narrative
 - (C) Directive
 - (D) Argumentative

[3]

7. According to _____, poetry is the best words in their best order []
- (A) Samuel Johnson
 - (B) Michel West
 - (C) S.T. Coleridge
 - (D) William Wordsworth
8. The number of core themes suggested by NCF-2005 is []
- (A) 10
 - (B) 11
 - (C) 12
 - (D) 13
9. Which of the following is assessed through the academic standard "Conventions of writing" []
- (A) Role play
 - (B) Punctuation marks
 - (C) Suffixes
 - (D) Rhythm
10. The present English text books are developed based on the guidelines of []
- (A) APSCF-2005
 - (B) APSCF-2009
 - (C) APSCF-2011
 - (D) APSCF-2000

II. Fill the following blanks with appropriate words or phrases. $5 \times \frac{1}{2} = 2\frac{1}{2}$

11. The strategy of using mother tongue and another language in the same sentence is called _____.
12. _____ is a discourse, that is used to enact a poem performance.
13. Through _____ process, children's written products will be refined.
14. According to B. Bloch (1942), 'A language is a system of _____ by means of which a social group cooperates'.
15. C.P.D. stands for _____.

III. Match the following.

$5 \times \frac{1}{2} = 2\frac{1}{2}$

16. Collaborative reading	[]	(A) Formative assessment
17. Schema	[]	(B) Oral discourse
18. Projects	[]	(C) Whole class activity
19. Extempore	[]	(D) Reading in groups
20. Action Research	[]	(E) Storage of information
		(F) Written discourse
		(G) C.J. Dodson
		(H) Stephen R. Covey

OOOOOO

This Question Paper contains 3 Printed Pages.

56T(B)/Part-A

D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - VI (B) : Pedagogy of Mother Tongue Education at
Elementary Level - Telugu
(Optional)
(Classes VI to VIII)

(TeluguVersion)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions :

1. Answer the questions under **Part-A** on a separate answer-book.
2. Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-A

Time : 2½ Hours

Marks : 60

SECTION - A

(వ్యాసరూప ప్రశ్నలు)

3 × 8 = 24

సూచనలు :

- (i) క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికీ జవాబులు రాయండి.
- (ii) ప్రతి జవాబుకు **8** మార్కులు.
- (iii) ఒక్కొక్క జవాబు **3** పేజీలు లేదా **50-60** వాక్యాలు మించకూడదు.

I. క్రింది వ్యాసరూప ప్రశ్నలకు 60 పంక్తులకు మించకుండా జవాబులు రాయండి.

1. భాష యొక్క అర్థ విపరిణామాన్ని ఉదాహరణలతో వివరించండి.

లేదా

తెలుగు భాషాసాహిత్యంలోని వివిధ రకాల గద్యప్రక్రియల గురించి వివరించండి.

V19-269(A)/56T(B)/Part-A

2. ఎలిమెంటరీ స్థాయి విద్యార్థులు సాధించాల్సిన విద్యాప్రమాణాలను పేర్కొని 'స్వీయరచన' యొక్క అభ్యాసాల స్వభావం మరియు నిర్వహణ విధానాన్ని వివరించండి.

లేదా

పిల్లల భాషాభ్యసనలో ఉపాధ్యాయుని పాత్రను వివరిస్తూ, పిల్లలలో భాషానైపుణ్యాలను పెంపొందించడానికి కల్పించవలసిన బోధనాభ్యసన ప్రక్రియలను వివరించండి.

3. 6వ తరగతిలోని ఒక పాఠానికి పాఠ్యప్రణాళిక తయారు చేయండి.

లేదా

నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనంలో భాగంగా నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనాన్ని మీ తరగతి గదిలో ఎలా నిర్వహిస్తారో తెలియజేయండి.

SECTION - B

(సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు)

6 × 4 = 24

సూచనలు :

- (i) క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికీ జవాబులు రాయండి.
- (ii) ప్రతి జవాబుకు 4 మార్కులు.
- (iii) ప్రతి జవాబును 1 పేజీకి మించకుండా (లేదా) 15 - 20 పంక్తులలో రాయండి.

II. క్రింది ప్రశ్నలకు 15 లేదా 20 పంక్తులలో జవాబులు రాయండి.

4. పద్యబోధనా పద్ధతులను వివరించండి.
5. వార్షిక ప్రణాళిక అంటే ఏమిటి? మీరు ఎలా రూపొందిస్తారో తెలపండి.
6. భాషా ప్రయోజనాలను తెలియజేయండి.
7. గ్రాంథిక భాషకు, వ్యావహారిక భాషకు గల తేడాలను తెలియజేయండి.
8. పాఠ్యపుస్తక నిర్మాణంలోని కీలక సూత్రాలను పేర్కొనండి.
9. పిల్లలు భాషను నేర్చుకునే క్రమాన్ని రాయండి.

[3]

SECTION - C

(లఘు సమాధాన ప్రశ్నలు)

6 × 2 = 12

సూచనలు :

- (i) క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికీ జవాబులు రాయండి.
- (ii) ప్రతి జవాబుకు **2** మార్కులు.
- (iii) ఒక్కొక్క జవాబును **8-10** పంక్తులకు మించకుండా రాయండి.

III. క్రింది ప్రశ్నలకు **10** పంక్తులకు మించకుండా జవాబులు రాయండి.

- 10. ప్రకాశపఠనం ప్రయోజనాలను తెలపండి.
- 11. ఆధునిక కాలంలో వ్యావహారిక భాష ప్రాధాన్యత.
- 12. అభ్యసనలో భాష పాత్రను వివరించండి.
- 13. వృత్త్యంతర శిక్షణా కార్యక్రమాల వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలను తెలియజేయండి.
- 14. నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనం అనగా నేమి?
- 15. పదజాల సామర్థ్యాన్ని పిల్లలలో ఎలా పెంపొందిస్తావు?

○○○○○○

This Question Paper contains 4 Printed Pages.

56T(B)/Part-B

D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - VI (B) : Pedagogy of Mother Tongue Education at
Elementary Level - Telugu
(Optional)
(Classes VI to VIII)

(TeluguVersion)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions : Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-B

Time : 30 Minutes

Marks : 10

I. క్రింది బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానాలు రాయండి.

10×½=5

1. బ్లామ్స్ వర్గీకరణ ప్రకారం పిల్లలలోని సృజనాత్మక రచన, లేఖన వైపుణ్యాలు ఈ రంగానికి సంబంధించినవి []

- (A) జ్ఞానాత్మక రంగం
- (B) మానసిక చలనాత్మక రంగం
- (C) భావావేశ రంగం
- (D) బోధనా రంగం

2. ఉపాధ్యాయులు చేసే ఆదర్శ పఠనం అనేది []

- (A) ప్రకాశ పఠనం
- (B) విస్తార పఠనం
- (C) క్షుణ్ణ పఠనం
- (D) మౌన పఠనం

V19-269(B)/56T(B)/Part-B

3. భావ వ్యక్తీకరణకు తోడ్పడే భాషా నైపుణ్యం []
- (A) పఠనం
(B) వర్ణక్రమం
(C) శ్రవణం
(D) లేఖనం
4. ధ్వని పరిణామంలో రెండు భిన్న వర్గాలు కలిసి ఏక వర్ణంగా మారడం అనేది []
- (A) వర్ణ వ్యత్యయం
(B) వర్ణాగమం
(C) వర్ణసమీకరణం
(D) వర్ణలోపం
5. ఒక విద్యార్థికి తెలుగులో నూటికి డెబ్బై మార్కులు వచ్చినపుడు ఉపాధ్యాయునిగా నీవు ఆ విద్యార్థికి ఇచ్చే గ్రేడు. []
- (A) B2
(B) B1
(C) A2
(D) C1
6. 'విద్యార్థి గేయాన్ని పొడిగించగలగడం' సూచించే విద్యాప్రమాణం []
- (A) స్వీయరచన
(B) సృజనాత్మకత
(C) అవగాహనతో రాయడం
(D) ప్రశంస

7. పాఠశాలల్లో ఒక విద్యాసంవత్సరంలో జరపవలసిన నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనాల సంఖ్య []
- (A) 2
 (B) 4
 (C) 3
 (D) 6
8. విద్యార్థి __ సంధి విడదీయగా []
- (A) విద్యా + అర్థి
 (B) విద్య + అర్థి
 (C) విద్య + ఆర్థి
 (D) విద్యా + ర్థి
9. 'పతాకం గాలికి రెపరెపలాడుచున్నది' ఈ వాక్యంలోని విభక్తి []
- (A) పంచమీ విభక్తి
 (B) షష్ఠీ విభక్తి
 (C) సప్తమీ విభక్తి
 (D) తృతీయ విభక్తి
10. గుణహీనుడు విగ్రహ వాక్యం యొక్క సమాస పదం []
- (A) గుణాల యందు హీనుడు
 (B) గుణాలకు హీనుడు
 (C) గుణాల వలన హీనుడు
 (D) గుణాల చేత హీనుడు

[4]

II. క్రింది భాళీలను పూరించండి.

5 × ½ = 2½

11. డాట్టన్ భాషా బోధనా పద్ధతిలోని మూల సూత్రం _____.
12. ఎక్కువ సేపు పలికే ధ్వని రూపాలే _____.
13. వాడుక భాషలో రాయబడిన తొలి నాటకం _____.
14. గద్యపద్యాలతో కూడిన కావ్యాలను _____ అంటారు.
15. NCF-2005 అనగా తెలుగుభాషలో _____.

III. క్రింది వాటిని జతపరచండి.

5 × ½ = 2½

A	[]	B
16. శ్రీ శ్రీ	[]	(A) విశ్వంభర
17. జాషువా	[]	(B) సాక్షి వ్యాసాలు
18. విశ్వనాథ సత్యనారాయణ	[]	(C) మహాప్రస్థానం
19. సి. నారాయణ రెడ్డి	[]	(D) గబ్బిలం
20. పానుగంటి లక్ష్మీ నరసింహారావు	[]	(E) వేయిపడగలు
		(F) పాకుడు రాళ్ళు

○○○○○○○

This Question Paper contains 3 Printed Pages.

56T(C)/Part-A

**D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - VI (C) : Pedagogy of Mathematics Education at
Elementary Level
(Optional)**

(Classes VI to VIII)

(Telugu Version)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions :

1. Answer the questions under **Part-A** on a separate answer-book.
2. Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-A

Time : 2½ hours

Marks : 60

SECTION - A

(వ్యాసరూప ప్రశ్నలు)

3 × 8 = 24

I. క్రింది ప్రశ్నలకు 60 పంక్తులకు మించకుండా సమాధానాలు రాయండి.

1. గణిత శాస్త్ర స్వభావాన్ని వివరించండి.

లేదా

“రోజుకు 9 గంటలు పనిచేస్తే ఒక పని 20 రోజులలో పూర్తి అగును. రోజుకు 12 గంటలు పనిచేస్తే అది ఎన్ని రోజులలో పూర్తి అగును” అనే సమస్యను విశ్లేషణా పద్ధతిలో ఎలా బోధిస్తావో తెల్పుము.

2. 6వ తరగతికి “నిష్పత్తి మరియు అనుపాతము” అనే యూనిట్ నుండి ఒక బోధనాంశానికి పీరియడు పథకం రాయండి.

లేదా

ఈ క్రింది దత్తాంశానికి విచలన పద్ధతిలో “అంక మధ్యమము” కనుగొనుము.

తరగతి	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60
F	4	9	15	6	6

V19-272(A)/56T(C)/Part-A

3. ప్రాథమికోన్నత గణిత పాఠ్యాంశాల అభ్యసనలో ఏర్పరచుకొనే తప్పు భావనలు (Mis conceptions) తెల్పి వాటికి గల కారణాలను వివరింపుము.

లేదా

వృత్తలేఖని మరియు స్కేలును మాత్రమే ఉపయోగించి 120° కోణాన్ని నిర్మించి నిర్మాణ క్రమము రాయండి.

SECTION - B

(సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు)

6 × 4 = 24

- II. క్రింది ప్రశ్నలకు 20 పంక్తులకు మించకుండా సమాధానాలు రాయండి.

4. ఆర్యభట్ట గణితానికి అందించిన సేవలు వివరింపుము.
5. 30 లీటరు పాలల్లో పాలు, నీళ్ళ నిష్పత్తి 7 : 3 కానీ పాలు నీళ్ళ నిష్పత్తి 3 : 7 ఉండాలంటే ఎంత పరిమాణం నీళ్ళు కలపాలి?
6. ప్రాజెక్టు పద్ధతిని నిర్వచించి అందలి సోపానాలను తెల్పుండి.
7. “పూర్ణ సంఖ్యల సంకలనము” భావనకు రెండు కృత్య పత్రాలు తయారుచేయండి.
8. లోప నిర్ధారణ పరీక్షలోని సోపానాలు తెల్పుండి.
9. ఒకడు తన దగ్గర ఉన్న సరుకులో $\frac{2}{3}$ వ భాగం 15% లాభానికి, మిగిలిన సరుకును 6% నష్టానికి అమ్మాడు. మొత్తం మీద లాభమా? నష్టమా? ఎంత శాతము?

SECTION - C

(లఘు సమాధాన ప్రశ్నలు)

6 × 2 = 12

- III. క్రింది ప్రశ్నలకు 10 పంక్తులలో సమాధానాలు రాయండి.

10. ప్రాథమికోన్నత స్థాయిలో విద్యార్థుల స్వభావం ఎలా ఉంటుంది?
11. “భిన్నాల కూడిక” లో విద్యార్థులు చేసే రెండు తప్పులను గుర్తించి వాటిని ఎలా సరిదిద్దుతారో తెల్పుండి.

[3]

12. ఆగమన నిగమన పద్ధతుల భేదాలు రాయండి.
13. 'అవగాహన' లక్ష్యంలోని నాలుగు స్పష్టికరణలు రాయండి.
14. వార్షిక పథక రచనలో ఉపాధ్యాయుడు గుర్తించుకోవలసిన అంశాలు ఏమిటి?
15. ఒక సెక్టారు వైశాల్యము 924 చ.మీ. దాని వ్యాసార్థము 42మీ. అయిన సెక్టారు చుట్టుకొలత ఎంత?

○○○○○○

This Question Paper contains 4 Printed Pages.

56T(C)/Part-B

D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - VI (C) : Pedagogy of Mathematics Education at
Elementary Level
(Optional)
(Classes VI to VIII)

(Telugu Version)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions : Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-B

Time : 30 Minutes

Marks : 10

I. క్రింది ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానాన్ని సూచించు అక్షరాన్ని బ్రాకెట్‌లో రాయండి. **10×½=5**

1. 'Mathematics' అనే పదం ఏ భాషలోని పదాల కలయిక ద్వారా ఏర్పడింది.

[]

(A) లాటిన్

(B) గ్రీకు

(C) ఇంగ్లీషు

(D) రోమన్

2. 'సిద్ధాంత శిరోమణి' అనే గ్రంథ రచయిత

[]

(A) ఆర్యభట్ట

(B) బ్రహ్మగుప్త

(C) భాస్కరాచార్య

(D) ఫెర్మా

V19-272(B)/56T(C)/Part-B

3. a,b అనే రెండు పూర్ణాంకాల మొత్తం $a + b$ కూడా పూర్ణాంకమే, ఇది ఏ ధర్మాన్ని సూచిస్తుంది?

[]

- (A) సంవృత ధర్మం
- (B) వినిమయ ధర్మం
- (C) సహచర ధర్మం
- (D) సంకలన తత్వము ధర్మం

4. ఈ క్రింది వానిలో సాపేక్ష ప్రధాన సంఖ్యల జత

[]

- (A) 3, 12
- (B) 3, 6
- (C) 3, 9
- (D) 3, 8

5. $6 : 8 = x : 12$ అయితే, x విలువ

[]

- (A) 9
- (B) 8
- (C) 72
- (D) 6

6. ఒక సూత్రం నుండి దాని అనుబంధ సూత్రాలు రాబట్టుటకు అనువైన బోధనా పద్ధతి

[]

- (A) నిగమన పద్ధతి
- (B) ఆగమన పద్ధతి
- (C) ప్రాజెక్టు పద్ధతి
- (D) అన్వేషణ పద్ధతి

[3]

7. స్థూపము ఘన పరిమాణానికి సూత్రమును రాబట్టే పద్ధతి []
- (A) నిగమన పద్ధతి
- (B) సమస్యాపరిష్కార పద్ధతి
- (C) ప్రయోగ పద్ధతి
- (D) అన్వేషణ పద్ధతి
8. విద్యార్థి "సంఖ్యా రేఖపై ఒక అంకెను గుర్తించాడు" ఇది ఏ విద్యా ప్రమాణము []
- (A) సమస్యాసాధన
- (B) వ్యక్తపరచడం
- (C) అనుసంధానం
- (D) ప్రాతినిద్య పరచడం
9. "Formative" అనే పదం ఏ పదం నుండి ఉత్పన్నం అయినది []
- (A) Firm
- (B) For
- (C) Formation
- (D) Fore
10. 6, 35, 156 సంఖ్యలో 5 యొక్క స్థాన విలువల భేదం []
- (A) 4950
- (B) 5000
- (C) 5450
- (D) 4000

II. ఈ క్రింది భాషీలను పూరించండి.

5 × 1/2 = 2 1/2

11. ఒక టన్నులో 25 కేజీలు _____ శాతము.
12. ఫాదర్ ఆఫ్ జామెట్రీ _____.
13. సాంఘిక అభ్యసన సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించిన వారు _____.
14. గణిత పేటికలోని నేపియర్ పట్టీల ఉపయోగము _____.
15. K-W-L చార్టులో 'K' ను సూచించేది _____.

III. క్రింది వాటిని జతపరచండి.

5 × 1/2 = 2 1/2

16. శంకువు ప్రక్కతల వైశాల్యము	[]	(A) $2h(l + b)$
17. స్థూపం ప్రక్కతల వైశాల్యము	[]	(B) $\frac{x}{360^\circ} \times \pi r^2$
18. గది నాలుగు గోడల వైశాల్యము	[]	(C) $\pi r(l + r)$
19. దీర్ఘ ఘనము సంపూర్ణతల వైశాల్యము	[]	(D) $\frac{1}{3} \pi r^2 h$
20. సెక్టారు వైశాల్యము	[]	(E) $2(lb + bh + lh)$
		(F) $2\pi rh$
		(G) $2\pi r(h + r)$

○○○○○○

This Question Paper contains 3 Printed Pages.

56T(D)/Part-A

D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - VI (D) : Pedagogy of Science Education at
Elementary Level
(Optional)
(Classes VI to VIII)

(Telugu Version)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions :

1. Answer the questions under **Part-A** on a separate answer-book.
2. Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-A

Time : 2½ Hours

Marks : 60

SECTION - A

(వ్యాసరూప ప్రశ్నలు)

3 × 8 = 24

సూచనలు :

- (i) అన్ని ప్రశ్నలకు అంతర్గత ఛాయిస్‌ను ఉపయోగించుకుంటూ సమాధానాలు రాయండి.
- (ii) ప్రతి జవాబు 3 పేజీలు లేదా 50-60 వాక్యాలకు మించకుండా రాయండి.

1. విజ్ఞాన శాస్త్ర పఠనం ద్వారా విద్యార్థులలో ఏ ఏ విలువలు పెంపొందుతాయో వివరింపుము.

లేదా

“మొక్కలలో కిరణజన్య సంయోగక్రియ జరిగే విధానాన్ని” వివరించే ప్రయోగాన్ని వివరంగా రాయండి.

V19-276(A)/56T(D)/Part-A

[2]

2. 7వ తరగతి విద్యార్థులకు సామాన్య శాస్త్రంలో 'అమ్మలు - క్షారాలు' అంశాన్ని బోధించుటకు పీరియడ్ పథకం రాయుము.

లేదా

బ్లామ్స్ విద్యా లక్ష్యాల వర్గీకరణలో జ్ఞానాత్మక రంగం గూర్చి చర్చించుము.

3. హరిత విప్లవం గూర్చి వివరింపుము.

లేదా

నిర్మాణాత్మక మదింపు సాధనాలను గూర్చి వ్రాయుము.

SECTION - B

(సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు)

6 × 4 = 24

సూచనలు :

- (i) క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికీ జవాబులు రాయండి.
(ii) ప్రతి జవాబులను 1 పేజీకి లేదా 15-20 వాక్యాలు మించకుండా రాయండి.

4. విజ్ఞాన శాస్త్ర పరిధిని గూర్చి రాయుము.
5. వార్షిక ప్రణాళిక అనగా నేమి? వార్షిక ప్రణాళిక రాయునప్పుడు ఏవి అంశాలను పరిగణలోకి తీసుకోవాలి?
6. విజ్ఞాన శాస్త్ర బోధనలో సెమినార్ల పాత్రను గూర్చి రాయుము.
7. ప్రక్రియ నైపుణ్యాలను గూర్చి క్లుప్తంగా వివరింపుము.
8. విద్యుత్ ఘంటలలో రకాలను గూర్చి క్లుప్తంగా వివరింపుము.
9. ఉనికిని కోల్పోతున్న ఆవాసాలు, అంతరిస్తున్న జాతుల గూర్చి రాయుము.

[3]

SECTION - C

(లఘు సమాధాన ప్రశ్నలు)

6 × 2 = 12

సూచనలు :

- (i) క్రింది ప్రశ్నలన్నింటికి సమాధానాలు రాయండి.
(ii) జవాబులను 8 -10 వాక్యాలు మించకుండా రాయండి.

10. మొక్కలకు సంబంధించిన సూక్ష్మపోషకాలు అనగానేమి? అవి ఏవి?
11. విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తల లక్షణాలు వ్రాయుము.
12. శోధనాత్మక ప్రశ్నలు అనగానేమి? ఉదాహరణ వ్రాయుము.
13. రూబ్రిక్స్ ఉపయోగాలు ఏమిటి?
14. సాదృశ్య ప్రశ్నలు అనగానేమి? ఉదాహరణ వ్రాయుము.
15. విజ్ఞాన శాస్త్ర ఉపాధ్యాయునికి వృత్త్యంతర శిక్షణనిచ్చే సంస్థలను ఏవేనీ నాల్గింటిని రాయుము.

○○○○○○

3. మానసిక చలనాత్మకరంగం గురించి వివరించిన వారు []
- (A) సింపున్, దవే
- (B) సింపున్, క్రో
- (C) క్రో, దవే
- (D) దవే, అండర్సన్
4. 5 E నమూనాలో E దీనిని సూచించదు []
- (A) పాల్గొనుట (Engage)
- (B) శోధన (Explore)
- (C) నిర్మూలన (Eradicate)
- (D) మూల్యాంకనం (Evaluate)
5. విశ్వేశ్వరయ్య ఇండస్ట్రియల్ బెక్వలాజికల్ మ్యూజియం ఇక్కడ కలదు []
- (A) బెంగుళూరు
- (B) హైదరాబాద్
- (C) చెన్నై
- (D) తిరువనంతపురం
6. క్రింది వానిలో సామాజిక పనరు []
- (A) నక్షత్రాలు
- (B) కంప్యూటర్
- (C) గ్రంథాలయం
- (D) పరిశ్రమలు

[3]

7. సాధారణంగా ఫిల్మ్స్ట్రీప్లలో ఫ్రేమ్స్ సంఖ్య []
(A) 10 - 20
(B) 20 - 30
(C) 30 - 40
(D) 40 - 50
8. IR 28 అనేది దేనికి సంబంధించినది []
(A) గోధుమ
(B) పరి
(C) మొక్కజొన్న
(D) పసుపు
9. నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనంలో ప్రాజెక్టు పనులకు కేటాయించిన మార్కుల శాతం []
(A) 10%
(B) 20%
(C) 30%
(D) 15%
10. రూబ్రిక్స్ అనేది రెడ్ అనే ఈ భాషాపదం నుంచి ఏర్పడింది []
(A) జర్మన్
(B) రష్యన్
(C) గ్రీక్
(D) లాటిన్

II. ఈ క్రింది భాళీలను పూరించండి.

5 x ½ = 2½

11. ప్రాథమిక వినియోగదారులకు ఉదాహరణ _____.
12. నిర్మాణాత్మక మదింపులో 74%మార్కులు వచ్చిన విద్యార్థికి ఇచ్చే గ్రేడు _____.
13. CIET విస్తరణ రూపం _____.
14. కరికులం అనే ఇంగ్లీష్ పదం _____ అనే పదం నుండి ఏర్పడినది.
15. 'రస రత్నాకరం' గ్రంథ రచయిత _____.

III. క్రింది వాటిని జతపరచుము.

5x½=2½

16. నోబుల్	[]	(A) ఫోటో ఎలక్ట్రీక్ సిద్ధాంతం
17. ఐన్స్టీన్	[]	(B) మైక్రోస్కోపు
18. చార్లెస్ బాబ్బేజీ	[]	(C) ఆరిజన్ ఆఫ్ స్పేసిస్
19. రాబర్ట్ హుక్	[]	(D) క్లొనింగ్
20. డార్విన్	[]	(E) కంప్యూటర్స్
		(F) DNA నిర్మాణం
		(G) డైనమేట్

○○○○○○

D.El.Ed. Second Year Public Examination, September - 2019
Paper - VI (E) : Pedagogy of Social Studies
Education at Elementary Level
(Optional)

(Classes VI to VIII)

(Telugu Version)

Parts A and B

Time : 3.00 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions :

1. Answer the questions under **Part-A** on a separate answer-book.
2. Write the answers to the questions under **Part-B** on the question paper itself and attach it to the answer-book of **Part-A**.

Part-A

Time : 2½ Hours

Marks : 60

SECTION - A

I. క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానములు **60** పంక్తులకు మించరాదు. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములిమ్ము.

3 × 8 = 24

1. సాంఘిక శాస్త్రమును నిర్వచించి, స్వభావము, పరిధి తెల్పండి.

లేదా

‘చర్చాపద్ధతి’ని వివరించి, చర్చాపద్ధతి ప్రక్రియ, ప్రయోజనాలు, ఫలిమితులు తెల్పండి.

2. ఎలిమెంటరీ స్థాయిలో సాంఘిక శాస్త్రబోధనకు ఎన్నుకోబడిన ‘ఇతివృత్తాలు’ (Themes) ను పేర్కొని ఒక్కొక్క ఇతివృత్తంలోని లక్ష్యాలు తెల్పండి.

లేదా

8 వ తరగతి భూగోళ శాస్త్రంలో ఏదైనా పాఠ్యభాగానికి పాఠ్య ప్రణాళిక (Lesson plan) వ్రాయండి.

3. సాంఘిక శాస్త్ర విద్యా ప్రమాణాలు పేర్కొని క్లుప్తంగా వివరించండి.

లేదా

సాంఘిక శాస్త్ర ఉపాధ్యాయునికి ఉండవలసిన లక్షణాలేవి?

SECTION - B

II. క్రింది ప్రశ్నలకు 40 వాక్యాలకు మించకుండా సమాధానములిమ్ము.

6 × 4 = 24

4. భారత ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ ఎదుర్కొంటున్న ప్రధాన సమస్యలు పేర్కొని క్లుప్తంగా వివరించండి.
5. సాంఘిక శాస్త్రము ముఖ్య లక్షణాలను తెల్పండి మరియు రకాలు తెల్పండి.
6. మంచి ప్రశ్నల లక్షణాలు తెల్పండి.
7. అన్వేషణాధారిత ఉపగమం అనగానేమి? దాని పలన ప్రయోజనాలేవి?
8. వనరులు అనగానేమి? సాంఘిక శాస్త్ర బోధనలో ఉపయోగించు వనరులను ఎన్నిరకాలుగా వర్గీకరించారో పేర్కొని వివరించండి.
9. వివిధ రకాల మ్యాప్ (maps) లను తెలిపి, వివరించండి.

SECTION - C

III. క్రింది ప్రశ్నలకు 20 వాక్యాలకు మించకుండా సమాధానములిమ్ము.

6 × 2 = 12

10. నూతన జాతీయ విద్యా విధానము (NPE-86) సూచించిన సాంఘిక శాస్త్ర బోధనాలక్ష్యాలేవి?

11. జట్టు మదింపు.

12. ప్రవాహ చార్టు (Flow chart).

13. ఎలిమెంటరీ స్థాయి సాంఘిక శాస్త్ర ఉపాధ్యాయుడు బోధనలో ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలేవి?

14. రాజనీతి శాస్త్ర బోధనాలక్ష్యలేవి?

15. భారతదేశ తూర్పుతీరంలో గల రాష్ట్రాలను తెల్పండి.

○○○○○○

3. 'సత్యమే సౌందర్యము, సౌందర్యమే సత్యము' అన్నదెవరు. []

(A) పియాజె

(B) మిల్టన్

(C) జాన్ లాక్

(D) జాన్ కీట్స్

4. "సాంఘిక శాస్త్రము సమాజాన్ని అధ్యయనము చేయు శాస్త్రము. సమాజము రూపొందిన విధము, సమాజములో విద్యార్థి యొక్క బాధ్యతాయుత ప్రవర్తనను తెలియజేస్తుంది" అని నిర్వచించినవారు.

[]

(A) J.F ఫారెస్టర్

(B) E.B. Wesly

(C) జేమ్స్ హెమ్మింగ్స్

(D) జాన్ V. మైకేల్స్

5. ఎక్కువగా జ్ఞాన నిర్మాణము ఈ క్రింది సందర్భంలో జరుగును. []

(A) చదవడం

(B) రాయడం

(C) వ్యక్తీకరించడం

(D) తపన కలిగించడం (urge creation)

6. సిమ్లా ఒప్పందం 1972 లో _____ దేశాల మధ్య జరిగింది. []

(A) భారత్ - బర్మా

(B) భారత్ - పాకిస్తాన్

(C) భారత్ - బంగ్లాదేశ్

(D) భారత్ - చైనా

7. ప్రస్తుతం భారతదేశంలో రాష్ట్రాల సంఖ్య []
 (A) 28
 (B) 29
 (C) 27
 (D) 30
8. U.N.O. లో ప్రధానాంగాల సంఖ్య []
 (A) 5
 (B) 6
 (C) 7
 (D) 4
9. పంచాయితీరాజ్ చట్టం ప్రకారం గ్రామ సభ సంవత్సరమునకు కనీసం ఎన్ని సార్లు సమావేశం కావాలి. []
 (A) మూడు నెలలకొకసారి
 (B) రెండు సార్లు
 (C) మూడు సార్లు
 (D) నాలుగు సార్లు
10. క్రమబద్ధమైన శిక్షణ ఉపగమం (Trans Disciplinary Approach) ను సాంఘిక శాస్త్ర బోధనలో మొదటగా ఉపయోగించినవారు. []
 (A) వెస్లీ
 (B) హెమ్మింగ్స్
 (C) పియాజే
 (D) మైకేల్ V. జార్జ్

II. ఈ క్రింది భాషీలను పూరించండి.

5 × 1/2 = 2 1/2

11. 'ఎకనామిక్స్' అనగా _____.
12. సిములేషన్ (simulation) అనగా _____.
13. రైలు మార్గమును సూచించుటకు గుర్తు _____.
14. భారతదేశ చరిత్రకు రెండు ఆధారాలు రాయండి _____.
15. అధికార భాషా చట్టము చేయబడిన సంవత్సరము _____.

III. ఈ క్రింది A వర్గంలోని విషయాలతో B వర్గంలోని అంశాలను జతపరచండి.

5 × 1/2 = 2 1/2

A వర్గం	[]	B వర్గం
16. స్లిప్ టెస్టు	[]	(A) సహజ వనరులు
17. గ్లోబు	[]	(B) నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం
18. భాషా ప్రయోగశాలలు	[]	(C) దృశ్య ఉపకరణం
19. అడవులు	[]	(D) పంచాయితీరాజ్ సంస్థలకు రాజ్యాంగ హోదా
20. 73వ రాజ్యాంగ సవరణ	[]	(E) నగర ప్రాంత స్థానిక సంస్థలకు రాజ్యాంగ హోదా
		(F) త్రిమితీయ మ్యాపు
		(G) శ్రవణ ఉపకరణము
		(H) సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం

○○○○○○

